ECLI:LV:DORT:2017:1201.C13064317.5.S

Lieta Nr.C13064317
Lietvedības Nr.C-0643-17

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2017.gada 1.decembrī

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 21.septembrī prasītāja /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 177.panta pirmās, otrās, ceturtās daļas, 179.panta piektās daļas, cēla Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 114 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša algas sākot no prasības celšanas tiesā līdz bērna pilngadībai; lūdz spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties; lūdz piedzīt no atbildētājas tiesas izdevumus, kas var rasties ar prasības pieteikuma izskatīšanu tiesā.

Prasības pieteikumā prasītāja cita starpā norāda, ka lūdz piedzīt uzturlīdzekļus atbildētājas meitas /pers. C/ uzturam 114 EUR mēnesī.

2017.gada 26.oktobrī tiesā saņemti /pers. A/ prasības pieteikuma papildinājumi, kuros lūgts no 2017.gada 21.septembra pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājas par labu /pers. D/, pēc izpildu raksta, kas izdots pamatojoties uz Dobeles rajona tiesas 2008.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.C13047507.

Ar Dobeles rajona tiesas 2017.gada 1.novembra lēmumu, /pers. A/ prasības pieteikuma papildinājumi pieņemti izskatīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai uz viņas pēdējo zināmo dzīves vietu 2017.gada 22.septembrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurā izskaidrotas pušu civilprocesuālās tiesības. Dokumenti saņemti atpakaļ kā neizsniegti ar pasta darbinieka norādi – beidzies glabāšanas laiks. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, Dobeles rajona tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, prasītājai 2017.gada 26.oktobrī izsniedzot paziņojumu un atbildētājai 2017.gada 26.oktobrī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicēts paziņojums par lietas izskatīšanas laiku un sprieduma pieejamības dienu tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/, kuras vecāki norādīti /pers. D/ un /pers. B/.

Dobeles novada bāriņtiesas 2017.gada 18.jūlija lēmums Nr.1-6/92 apstiprina, ka /pers. A/ iecelta par /pers. C/ aizbildni.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2017.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro*.

Uz prasības celšanas brīdi nepilngadīgā /pers. C/ sasniegusi 12 gadu vecumu. Līdz ar to minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kurš ir jāsniedz katram no vecākiem nepilngadīgās /pers. C/ uzturam no prasības celšanas brīža 2017.gada 21.septembra ir 114 *euro* mēnesī. Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajai daļai šādā apmērā uzturlīdzekļi ir sniedzami neatkarīgi no vecāku ienākumiem, mantas stāvokļa un spējām uzturēt bērnu.

Atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka atbildētājas /pers. B/ meita /pers. C/ dzīvo pie prasītājas un viņa īsteno bērna ikdienas aprūpi, ka atbildētājai kā bērna mātei ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētājas mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un

mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Ievērojot to, ka prasītājas aizgādība pār /pers. C/ beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja, ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādējādi tie ir piedzenami no atbildētāja.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 205,20 EUR (114 EUR x 12 = 1 368 EUR; 1 368 EUR x 15% = 205,20 EUR). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda 4,16 EUR apmērā, kā arī ar sludinājuma ievietošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" saistītie izdevumi 1,42 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

No 2017.gada 21.septembra pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/, personas kods /personas kods/ par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, pēc izpildu raksta, kas izdots, pamatojoties uz Dobeles rajona tiesas 2008.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.C13047507.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 114 EUR (viens simts četrpadsmit *euro*) mēnesī, sākot no 2017.gada 21.septembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ieskaitot tos prasītājas kontā AS "SEB banka", konta Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 205,20 EUR (divi simti pieci *euro,* 20 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,58 EUR (pieci *euro*, 58 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – no 2017.gada 1.decembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova